

POSTANOWIENIE

Dnia 6 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dariusz Kala (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon

SSN Zbigniew Puskarski (sprawozdawca)

w sprawie **T.S.**

w przedmiocie odszkodowania i zadośćuczynienia za krzywdę doznaną z tytułu orzeczenia i wykonania środka zabezpieczającego,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 6 marca 2025 r.

zażalenia T.S. na postanowienie Sądu Najwyższego

z dnia 17 grudnia 2024 r., sygn. akt IV KO 131/24,

odmawiające przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

postanowił:

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Małgorzata Gierszon

Dariusz Kala

Zbigniew Puskarski

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 17 grudnia 2024 r., sygn. akt IV Ko 131/24, na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. odmówił przyjęcia wniosku T.S. o wznowienie postępowania prawomocnie zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 marca 2005 r., sygn. akt II AKa 96/05, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Ostrołęce z dnia 26 listopada 2004 r., sygn. akt II Ko 311/01 – z uwagi na jego oczywistą bezzasadność. Z akt

sprawy wiadomo, że wniesioną przez pełnomocnika wnioskodawczyni kasację od wyroku Sądu Apelacyjnego Sąd Najwyższy oddalił jako oczywiście bezzasadną postanowieniem z dnia 5 maja 2006 r., sygn. akt II KK 259/05.

W uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia zawarto wywód obrazujący istotę wznowienia postępowania jako instytucji prawa karnego procesowego oraz dotyczące jej unormowania zawarte w Kodeksie postępowania karnego i uznano, że cyt. „analiza przedmiotowego wniosku pozwala stwierdzić, że żadna ze wskazanych w nim okoliczności nie mieści się w katalogu przesłanek zawartych we wcześniej wskazanych przepisach określających podstawy wznowienia postępowania, a podnoszone we wniosku kwestie dotyczą nie tyle postępowania w przedmiotowej sprawie, zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 marca 2005 r., sygn. akt II AKa 96/05 (...), co prawidłowości i zasadności decyzji wydanych w przedmiocie środka zabezpieczającego zastosowanego wobec T. S. postanowieniem Sądu Rejonowego w Pułtusku z dnia 15 marca 1999 r. w sprawie II Ko 106/98”, które to orzeczenie dotąd nie zostało wzruszone. Celowe będzie nadmienić, że środek ten był stosowany wobec wnioskodawczyni w okresie od 7 lipca 1999 r. do 19 października 2001 r. oraz że odszkodowanie i zadośćuczynienie w kwocie 3000 zł zasądzono na jej rzecz za okres od 30 sierpnia do 19 października 2001 r., tj. od dnia, w którym szpital psychiatryczny został zawiadomiony o uchyleniu wobec T. S. środka zabezpieczającego do dnia jej zwolnienia ze szpitala.

Sąd Najwyższy odnotował również, że „obecna treść wniosku o wznowienie postępowania jest co do zasady zbieżna z treścią uprzednio wniesionego wniosku o wznowienie, zarejestrowanego pierwotnie pod sygnaturą IV KO 106/23, a rozpoznanego ostatecznie pod sygn. IV KO 46/24. Autorka pisma ponawiając wniosek o wznowienie postępowania, jeszcze raz podaje te same okoliczności dotyczące głównie błędów jakich jej zdaniem dopuściły się organy procesowe w postępowaniach dotyczących umorzenia postępowania karnego, a następnie zastosowania środka zabezpieczającego i umieszczenia jej w szpitalu psychiatrycznym”.

Zażalenie na to postanowienie pismem datowanym 3 stycznia 2025 r. wniosła T.S., wnosząc o jego „uchylenie i zmianę”, bowiem jest „niezgodne z prawem i

prawdą”. Następnie pismem datowanym 6 stycznia 2025 r. uzupełniła „wniosek-zażalenie”, przy czym pismo określiła jako „Uzupełnienie wniosku na podstawie kasacji pełnomocnika stanowiące dowód, iż obrona nie udzielała pomocy prawnej w całym procesie i nie zaskarżała orzeczeń wydanych i naruszonych praw – wniosek był zasadny w całości”. Nie poprzestając na tym, nadesłała kolejne pisma: datowane 30 stycznia 2025 r., nazwane (krócej) „Uzupełnienie wniosku” oraz datowane 10 lutego 2025 r. - „Wniosek” - o „zwolnienie z obowiązku zastępstwa stron przez adwokatów przed Sądem Najwyższym w Warszawie na podstawie art. 87² k.p.c. p. 3”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie zasługiwało na uwzględnienie. Chociaż wspomniane pisma skarżące, zwłaszcza pierwsze z nich (liczy 12 stron maszynopisu) są obszerne, to nie zawierają argumentacji, która przekonywałaby o wadliwości zaskarżonego postanowienia. Jest widoczne, że skarżąca, co wypada uznać za usprawiedliwione w przypadku podmiotu niefachowego, nie rozumie istoty określonych unormowań prawnych, trybu wzruszenia prawomocnego orzeczenia sądu, w mało klarowny, po części wręcz niezrozumiały sposób (np. cyt. „wniosek nie dotyczy wznowienia postępowania a dokonania czynności art. 9 k.p.k. do odmowy dokonania w terminie”) przedstawia swoje racje, niezbornie powołując przepisy procedury zarówno karnej, jak i cywilnej. T. S. wskazała też, że „wbrew twierdzeniu Sądu wniosek nie jest w przedmiocie wznowienia postępowania, ani nie może być za taki uznany”. Nie wydaje się to zgodne z faktycznym stanem rzeczy, skoro w piśmie inicjującym postępowanie w sprawie IV KO 131/24 autorka zażalenia podała, że jest to „wniosek o uznanie nieważności - uchylenie postanowienia z dnia 05.05.2006 r. sygn. II K 259/05 Sądu Najwyższego, wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie sygn. II AKa 96/05 z dnia 16.03.2005 r., wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce sygn. II Ko 311/01 z dnia 26.11.2004 r. – otwarcie postępowania sygn. II Ko 311/01. Uznanie nieważności postanowienia z dnia 15.03.1999 r. sygn. II Ko 106/98 Sądu Rejonowego w Pułtusku”. Widać, że T. S. nawiązała do różnych postępowań – dotyczącego zastosowania wobec niej środka zabezpieczającego (w zażaleniu akcentowała, że „postanowienie nie było w przedmiocie środka zabezpieczającego, a umieszczenie w szpitalu”, nie dostrzegając że owo

umieszczenie było środkiem zabezpieczającym) oraz dotyczącego odszkodowania i zadośćuczynienia. Sąd Najwyższy miał więc podstawy, by odczytać pismo T. S. jako wniosek o wznowienie postępowania w sprawie odszkodowawczej, zwłaszcza że w tym trybie mogłoby nastąpić postulowane uchylene wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie i ewentualnie poprzedzającego go wyroku Sądu pierwszej instancji. Słusznie ocenił, że autorka pisma nie przedstawiła okoliczności, które można by uznać za podstawy do wznowienia postępowania określone w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. i art. 540b k.p.k., zaś T. S. w najmniejszym stopniu nie wykazała, że to stanowisko Sądu Najwyższego jest błędne.

Z zażalenia zdaje się wynikać, że dla autorki pierwszoplanowe jest postępowanie w przedmiocie środka zabezpieczającego, skoro akcentowała, że cyt. „postanowienie Sądu Najwyższego jest niezgodne z prawem i prawdą; postanowienie z dnia 15.03.1999 r. sygn. II Ko 106/98 Sądu Rejonowego w Pułtusku nie podlega uznaniu i podlega uchyleniu i zmianie na podstawie artykułu 438 i 439 k.p.k. pkt 9-11 i przekazaniu do ponownego rozpoznania sprawy – zatem wniosek jest zasadny w całości”. W takim razie w zaskarżonym postanowieniu nie bez racji zamieszczono przytoczone wcześniej stwierdzenie, że „podnoszone we wniosku kwestie dotyczą nie tyle postępowania w przedmiotowej sprawie, zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 16 marca 2005 r., sygn. akt II AKa 96/05 (...), co prawidłowości i zasadności decyzji wydanych w przedmiocie środka zabezpieczającego zastosowanego wobec T. S. postanowieniem Sądu Rejonowego w Pułtusku z dnia 15 marca 1999 r. w sprawie II Ko 106/98”. Zauważono również, że „autorka pisma ponawiając wniosek o wznowienie postępowania jeszcze raz podaje te same okoliczności dotyczące głównie błędów jakich jej zdaniem dopuściły się organy procesowe w postępowaniach dotyczących umorzenia postępowania karnego, a następnie zastosowanie środka zabezpieczającego i umieszczenia jej w szpitalu psychiatrycznym”. Takie samo odczucie nasuwa treść zażalenia oraz dalszych nadesłanych pism i jeżeli faktycznie T. S. uważa, że „postanowienie z dnia 15.03.1999 r. sygn. II Ko 106/98 Sądu Rejonowego w Pułtusku nie podlega uznaniu i podlega uchyleniu”, przy czym „postanowienie to nie zostało zaskarżone i po uprawomocnieniu zostało skierowane do wykonania”, to dążąc obecnie do

uchylenia tego orzeczenia powinna przez pełnomocnika (545 § 2 k.p.k.) wystąpić o wznowienie postępowania do nadzrędnego Sądu Okręgowego w Ostrołęce (art. 544 § 1 k.p.k.), względnie do podmiotu wymienionego w 521 § 1 k.p.k. o wniesienie kasacji.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.

Małgorzata Gierszon

Dariusz Kala

Zbigniew Puskarski

[WB]

[a.ł]